

NOVINY ČERVENÉHO KŘÍŽE

Ročník 30 (50) | červenec / srpen | Číslo 4 – 2023

Osmý princip

Jaké to je dva roky zajišťovat testování a očkování proti covidu-19, pomáhat těm nejzranitelnějším s nákupy, být uchem pro osamělé a oporou pro často překvapené úřady a orgány státní moci? A jaké to je, plynule přejít na pomoc více než půl milionu lidí, kteří v České republice našli útočiště před válkou? Záslužné, humánní, povzbuzující, vyčerpávající?

Na konci srpna to budou tři roky, kdy zaznělo poněkud předčasné tvrzení o tom, že je Česká republika „best in covid“, tedy že nejlépe zvládla pandemii. Ta se však po létě 2020 vrátila, způsobila dalekosáhlé škody a přinesla s sebou také mnohem vyšší nároky na každého z nás. Za následující tři roky si česká společnost, a Český červený kříž s ní, prošla mnoha testy své odolnosti a schopnosti zvládnout bezprecedentní situace.

Výhodou pro každou členku a člena ČČK byl vnitřní kompas, který ukazuje sedmi šípkami jedním směrem. Přes půl století se naše hnutí řídí sedmi principy, které nejen v tomto náročném období prokázaly svou užitečnost a odolnost vůči času a módním trendům, ale také krizovým situacím.

Humanita, nestrannost, neutralita, nezávislost dobrovolnost, jednota a světovost bezpochyby představují symbol pomoci a naděje všude tam, kde se objeví. Po třech letech, které máme za sebou je ale na místě dotaz, zdali k nim nedoplňují ještě nějaký další. Také sedm antických divů světa bývá často kreativně doplňováno o div osmý a sedm světadílů ozvláštňuje. Tak proč ne osmý princip?

Jakou hodnotu přidat ke stávajícím principům? Měla by to být vytrvalost? Kolik z více než 1 200 dnů, které uběhly od prvního případu Covidu-19 strávili tisíce

lidí s Červeným křížem na uniformách v některé z mnoha prvních linií? Přitom jsme nepolevili ani v ostatních našich aktivitách, často náročných a neméně potřebných.

Nebo je to flexibilita? Schopnost přijmout nový úkol, zalátat díru, kterou odkryla eskalující krize? Dokázali jsme přitom i vlastní flexibilitu, když jsme zvládli absorbovat stovky, ne-li tisíce nových členů a členek, dobrovolníků doslova z ulice a vytvořili jsme si spousty nových partnerství a modelů spolupráce.

Naštěstí mi nepřísluší měnit či rozšiřovat sedm principů Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce o další. Nemusím se proto rozhodovat mezi vytrvalostí a flexibilitou. Zajímalo by mě ale, jaký osmý princip byste ve světle posledních tří let a s výhledem na výzvy, které nám přinesou další roky, navrhli přidat Vy? Napište mi na cukan.karol@cervenykriz.eu

AKTUALITY - INFORMACE

Ukrajina aktuálně: naše pomoc pokračuje

Pomáháme dál! **4. 7. 2023** dojela na Ukrajinu již **52.** mise od počátku invaze. Kolegům na Ukrajině jsme předali 3,2 tun v hodnotě 1,5 mil. Kč - jde o další traumatizující zdravotníky první linie, plicní ventilátory, hřejivé náplasti ale také soupravy na desinfekci vody ve studnách, které jsou pod Kachovkou stále potřeba.

Časně ráno **6. 6. 2023** byla výbuchem protržena přehradní hráz Kachovské hydroelektrárny v Chersonské oblasti. Následné záplavy ohrožily odhadem 20 - 40 tisíc lidí. Už během dopoledne evakovali naši ukrajínští kolegové z Červeného kříže obyvatele nejohroženějších oblastí – jen za prvních 24 hodin bylo evakuováno přes 1 900 lidí. Kromě evakuace distribuoval Červený kříž na místě mimo jiné pitnou vodu, potraviny a hygienu. Poskytoval

rovněž ošetření a psychosociální pomoc. Pomoc Červeného kříže na místě podpořil ČČK částkou 5.000.000 Kč. Dodali jsme i prostředky na úpravu pitné vody. Do pomoci se zapojila i technika a vybavení od Českého ČK. Například pásová ambulance Hagglunds BV, která se dostane i tam, kde klasické auto nemá šanci. Jsme rádi,

pásová ambulance od ČČK

že naše pomoc funguje na místech, kde je nejvíc potřeba.

31. 5. 2023 jsme ukrajinským kolegům předali další zdravotnický materiál, věnovaný programem MV MEDEVAC, určený pro nemocnici v městě Lysec. Třemi kaminony jsme přivezli celkem 18,8 tun v hodnotě 4,7 mil. Kč, jednalo se o injekční stříkačky, kanyly, šití, desinfekční přípravky, chirurgické rukavice, obvazy, operační pláště a pod.

Celkový objem naší zdravotnické pomoci od počátku invaze je 487,8 tun a 158,5 mil. Kč. Děkujeme všem za podporu, pomoc obětem války je a stále bude potřebovat! Podpořit naši pomoc můžete i Vy.

Veřejná finanční sbírka na pomoc Červeného kříže Ukrajině:
číslo účtu: 333999/2700,
variabilní symbol 1502

V roce 2022 jsme pomáhali i v zahraničí

V roce 2022 poskytli ČČK na zahraniční humanitární aktivity celkem **157.923.640 Kč**.

Sýrie - ozbrojený konflikt - **4.644.150 Kč**. Český červený kříž poskytl materiální pomoc Syrskému červenému půlměsíci, který pomáhá obětem občanské války, na podporu poskytování zdravotní péče raněným a nemocným.

Ukrajina - ozbrojený konflikt - **149.626.000 Kč**. Český červený kříž poskytl materiální pomoc Ukrajinskému červenému kříži, který pomáhá obětem války, na podporu poskytování zdravotní péče raněným a nemocným.

Na aktivity Mezinárodního výboru ČK a Mezinárodní federace ČK&ČP poskytli ČČK **3.653.490 Kč**.

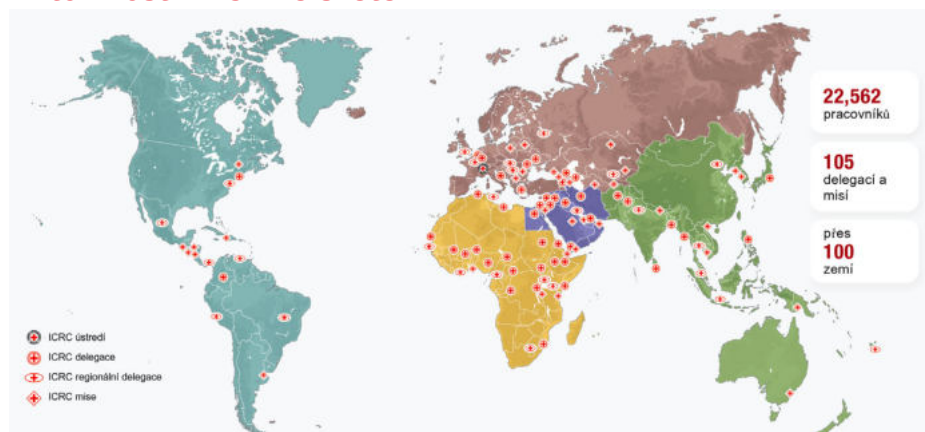
Výroční zpráva MVČK za rok 2022

Mezinárodní výbor Červeného kříže (MVČK) je složkou Mezinárodního hnutí ČK&ČP se specifickým postavením - má vedoucí roli v případě mezinárodních operací ČK&ČP zaměřených na ochranu obětí válek a vnitrostátních nepokojů. Řadu úkolů v této oblasti také vykonává sám - zejména jde o návštěvy osob zbavených svobody za válek či nepokojů, monitoring dodržování humanitárního práva, činnost neutrálního zprostředkovatele v humanitárních otázkách a podobně. MVČK v Ženevě v červnu představil svou výroční zprávu za rok 2022, již 160. rok činnosti. Co lze stručně o roku 2022 a Mezinárodním výboru Červeného kříže říci? Výdaje MVČK se značně zvýšily o 41 % na 68 mld. Kč, což bylo dáno zejména rusko-ukrajinským ozbrojeným konfliktem. Počet Delegací a Misí MVČK činil 105 s působností pro více než 100 zemí, což vypovídá o tom, že polovina zemí světa je zasažena válkami či nepokoji. Všechny ukazatele činnosti MVČK

loni vzrostly – počet navštívených vězňů o 12 % na 815 tisíc, počet předaných zpráv mezi rozdělenými rodinami stoupl o pětinu na 2.337.974 či počet příjemců pitné vody skoro o polovinu na 53,4 milionů! Deset nejrozsáhlejších operací se odehrávalo prakticky ve stejných zemích, jako v r. 2021 (i 2020, 2019): na prvním místě však po řadě let Sýrii vystřídal

Ukrajina následovaná Afghánistánem, pořadí ostatních zemí se mírně pozměnilo a šlo o Jemen, Somálsko, J.Súdán, Nigérii, Irák, DR Kongo a Etiopii. Celkově počet příjemců pomoci a služeb MVČK dosáhl loni **128,2 milionů**, což je o 15 % neboli o 17 mil. více, než v roce předchozím. Podrobnější informace najdete na našem webu: www.cervenykriz.eu/mezinarodni-vybor

Přítomnost MVČK ve světě

Předáváme Zlaté kříže za 160 darů krve

V krásných prostorách barokního Kaiserštejnského paláce v Praze na Malé Straně proběhlo **9. a 24. června** druhé a třetí letošní slavnostní shromáždění. Z rukou prezidenta ČČK **Marka Jukla** a představitelů Společnosti pro transfúzní lékařství **Petra Turka**

a **Zdenky Gašové** převzalo toto vyznamenání postupně dalších **127 a 130 bezpříspěvkových** dárců krve z Čech a části Moravy. Štafeta letošních ocenění těchto „stošedesátníků“ skončí 7. října v Ostravě oceněním dárců ze severní a střední Moravy.

Republiková soutěž mladých zdravotníků 2023

Zájemové kroužky mladých zdravotníků se setkávají na **Soutěži mladých zdravotníků**, která je postupová a zahrnuje oblastní (okresní), regionální (krajská) kola a kolo republikové. Letos se repub-

likové kolo odehrálo v sobotu **24. června 2023** v Opavě, postoupila do něj dvacítko družstev, která zvítězila v regionálních kolech. Soutěžní stanoviště byla rozmístěna v opavském centru a sadech, takže modelové situace a ošetřování realisticky znázorněných zranění mohla přihlížet i veřejnost. Soutěž za účasti viceprezidentky ČČK *Jany Majrichové* a ředitele Úřadu ČČK *Karola Čukana* zahájil primátor Statutárního města Opavy *Tomáš Navrátil*. Celkem se republikového kola zúčastnilo kolem 120 dětí z celé republiky, 20 členů

doprovodu (vedoucích kroužků mladých zdravotníků), ale třeba bylo i 28 figurantů, 35 rozhodčích a 49 organizátorů. Soutěž, kterou z pověření Výkonné rady ČČK pořádal OS ČČK Opava se i letos vydařila a organizátorům v čele s *Danielem Rothe-rem* patří velké uznání.

Pohár vítězů si odneslo družstvo **ZŠ J.A.Komenského Kly** (kategorie I. stupeň) a **Gymnázia Jírovcova České Budějovice** (II. stupeň).

Vše další o soutěži najdete na www.mladý-zdravotnik-opava-2023.eu.

14. červen: Světový den dárců krve – Daruj pravidelně!

Poselstvím Světového dne dárců krve je upozornit na pacienty potřebující celoživotně transfúzní přípravky a zdůraznit nezastupitelnou roli jednotlivce – dárce krve nebo krevní plazmy. Je důležité krev a její složky darovat pravidelně, protože jedině tak se dosahuje bezpečného a udržitelného zásobování krví a krevními produkty, aby všichni pacienti v nouzi mohli dostat včasnou léčbu. Motto letošního Světového

ho dne zní: **Daruj krev, daruj plazmu, sdílíš život. Sdílejte často!** Cílem Světového dne dárců krve je poděkovat dárcům krve a povzbudit další, aby se dárce stali. Zdraví lidé by měli svou krev darovat pravidelně a tak často, jak je to možné a bezpečné. Zdůrazňuje zásadní roli **bezpříspěvkového a pravidelného** dárcovství krve a krevní plazmy pro všeobecnou dostupnost bezpečných krevních produktů a má mobilizovat podporu pro posílení a udržení národních krevních programů.

Stát se pravidelným bezpříspěvkovým dárcem krve je jednoduchý a nezbytný krok, který může udělat každý, aby posílil své společenství, podpořil zdravotní systém a zachránil životy.

14. červen je dnem narození objevitele Rh faktoru K. Landsteinerja.

První pomoc vašemu psu? Ano!

Český červený kříž je známý výcvikem první pomoci. Tu si většinou spojujeme se záchranou zdraví či života

člověka. Možná vás proto překvapí, že v neděli **11. června** se ČČK prezentoval v rámci 10. ročníku **PesFestu**. Tento festival pro psy a jejich rodiny se konal v parku Na Pankráci, kde se návštěvníci mimo jiné měli možnost seznámit i s poskytnutím zdravotnické pomoci svému čtyřnohému kamarádovi. U stánku OS ČČK Plzeň bylo plno. Není divu, vždyť psi parťáci se stávají nedílnou součástí našich životů a je dobré vědět, jak mu při některých jeho zdraví ohrožujících situacích být nápomocni. Ošetřování nebo i vakcinace zvířat je ostatně jednou z významných činností Červeného kříže zejména v zemích, kde je domácí zvíře podmínkou přežití hospodářství jeho rodiny.

Dárcovství krve v České republice v číslech

V České republice daruje v nemocničních transfúzních zařízeních každoročně přibližně **225 000** dárců krve a ročně přibude asi **30 000** nových dárců. Celkový počet dárců krve by měl dle doporučení odborníků činit alespoň **300 000** a počet prvodárců by měl činit cca **35 000** ročně, aby se pokryl přirozený úbytek (daný věkem či nemocí) a posílil se celkový počet dárců. Podle průzkumu mezi nemocnicemi se již nedostatečnost počtu dárců krve negativně projevuje na zásobování krví a vede i k odkládání některých zdravotnických výkonů a situace v této oblasti se v posledních letech zhoršuje. Velmi výrazně naopak narůstá počet odběrů plazmy v plazmaferetických centrech, farmaceutické suroviny na vývoz a odebrání zpravidla za finanční náhradu, což nepůsobí pozitivně na získávání bezpříspěvkových dárců krve (červených krvínek), nezbytné pro pacienty v ČR.

Vědli jste, že

- **439** lidí denně potřebuje v Česku krev
- **18** litrů – tolik krve vyprodukuje v průměru organismus zdravého člověka ročně
- **200 000** litrů – tolik krve se přibližně ročně využije pro léčebné účely
- **42** dní – jen tolik činí doba použitelnosti krevní konzervy
- méně než **10** minut trvá běžný 450 ml odběr krve od dárce
- **5x** – tolikrát mohou za 12 měsíců darovat plnou krev muži, **4x** ženy

První pomoc hrou. Nový web ČČK bude vzdělávat děti

Zajímá Vaše děti první pomoc? Vede- te kroužek mladých zdravotníků? Pokud ano, navštivte spolu s nimi zcela nově upravený webový portál www.mlady-zdravotnik.cz, který zdarma a hravou formou vzdělává nejen děti, ale je také pomocníkem pedagogům či vedoucím kroužkům, kteří pomáhají oblast první pomoci dětem lépe přiblížit v rámci projektu První pomoc dětí a mládeže. Co tedy na portálu naleznete a co se děti

naučí? Témat je mnoho např. jak poskytnout první pomoc při různých zdravotních problémech, jaké jsou nejčastější úrazy a jak na ně reagovat, jak zvládnout situ-

ace, kdy je nutné rychle jednat, ale také jak použít různé pomůcky pro poskytnutí první pomoci. Portál však není zaměřen pouze na výuku. Chceme, aby celý zážitek byl pro děti nejen přínosný, ale také co nejzábavnější. Kromě kvízů a her najdou na webu i rozhovory se známými osobnostmi a další užitečné rady a zajímavosti, které se mohou kdykoliv hodit.

Připravil: Doc. Dr. Marek Jukl a Úřad ČČK

TELEGRAFICKY ZE SVĚTA ČERVENÉHO KŘÍŽE

- **10. 7. 2023-Angola/Československo:** Uplýnulo 40 let od návratu československých občanů držených jako rukojmí partyzánským hnutím UNUITA v Angole. V březnu 1983 bylo ozbrojenci UNITA uneseno a následně zadržováno 66 čs. občanů, kteří v Angole budovali továrnu na zpracování celulozy. Československo vedlo jednání o jejich propuštění na různých úrovních, na MVČK se obrátil čs. prezident G. Husák. MVČK se zapojil jako neutrální prostředník polní delegace MVČK v Angole zprostředkovala převoz první části zadržovaných (ženy, děti, nemocní): 01.07.1983 přistálo letadlo s 45 čs. občany v Praze. Druhá část, 20 občanů (1 v Angole zahynul), se vrátila až rok na to, v červnu. Tehdy navštívil Československo prezident MVČK A. Hay.

- **9. 7. 2023-Ukrajina:** Regionální ředitelka MVČK pro Evropu a Stř. Asii A. Bauer poskytla exkluzivní rozhovor ukrajinské tiskové agentuře Interfax-Ukrajine. Humanitární operace MVČK je jednou z největších misí, vypočítává rozsah pomoci - za loňský rok 13 mld. UAH, obnovy vodovodů, rozvodů plynu a elektřiny, podpora 170 nemocnic a pod.

- **7. 7. 2023-Sýrie:** Syrský ČP v Tartúsu převzal od Libanonského ČK zbytek 11 osob, které se utopily při ztroskotání lodi v alžírských teritoriálních vodách. Převezl je do nemocnice Tabaqa v Rakce, kde budou předány pozůstalým.

- **7. 7. 2023-Ukrajina:** Více než den zasahoval personál záchranné jednotky Lvovské organizace Ukrajinského ČK na místě domu zasaženého ruským útokem. Ošetřil zde více než 30 raněných.

- **30. 6. 2023-Čad:** Súdánský ozbrojený konflikt se přelévá přes hranice - do Čadu uprchlo z Darfúru 160 tis lidí, z toho přes 1.000 raněných v bojích. Uprchlíkům pomáhá Čadský ČK, např. oblastní spolky v Ouaddai, Sila a Wadi Fira. Čadský ČK je podporován ze strany MVČK - včera již chirurgický tým v Adré a Abeché operoval první ze zraněných.

- **29. 6. 2023-Súdán:** MVČK zprostředkoval propuštění 125 příslušníků súdánské armády zadržovaných povstalců a převezl je autobusem z Chartúmu do Wad Madani. 26. června dále MVČK zprostředkoval propuštění 14 raněných osob zadržovaných v Al Fasher v Darfúru.
- **23. 6. 2023-Sýrie:** Syrský ČP za podpory MVČK vybudoval v Aleppu v Handratu tzv. child-friendly space pro 226 dětí a pečovatele. Dobrovolníci Syrského ČP pořádali pro děti vzdělávací akce o nášlapných minách.

- **11. 6. 2023-Sýrie:** MVČK ve spolupráci se Syrským ČP opravil vodárnu Al Khavse poškozenou válkou a zemětřesením, čímž se zvýší dostupnost bez-

pečné pitné vody v regionu Aleppu. Dílo předal M. Schüep, ředitel MVČK po operaci. V Sýrii je nyní funkčních jen 50 % vodáren.

- **10. 6. 2023-Ukrajina:** MVČK se snaží obnovit dostupnost pitné vody v oblastech zasažených záplavou po protržení kachovské přehrady. V Chersonské oblasti jde o vybavení, jako jsou potrubí, vodní nádrže, čerpadla a opravárenské sady. Podporuje také činnost Ukrajinského ČK v regionu. Materiál má MVČK připraven na základnách v Doněcku a Oděse, uvedl při předání čerpadel a nádrží na pitnou vodu v Chersonu G. Defurne, ved. operací MVČK. O pomoci dále jedná s orgány obou bojujících stran. MVČK dále poskytuje podporu při překonání rizik výbuchu protipěchotních min a nevybuchlé munice přemístěné záplavou. Prostředky pro úpravu pitné vody dodal také ČČK.

- **7. 6. 2023-Ukrajina:** Od časného rána 06.06.2023 byly aktivovány záchranné týmy ukrajinské společnosti Červeného kříže ze 3 regionů (Oděsa, Mykolaiv a Cherson) na pomoc postiženým. Za 24 hod. bylo z Chersonské oblasti evakuováno >1.900 lidí, včetně 79 lidí s omezenou schopností pohybu v Chersonské, Mykolajovské a Oděské oblasti, společným úsilím ČK a dobrovolníků i státních složek a byli převezeni do dočasných ubytovacích zařízení. V Chersonu bylo zřízeno pět táborů, aby tam lidé mohli zůstat před evakuací do jiných osad.

- **6. 6. 2023-Súdán:** MVČK včera zajistil evakuaci 280 dětí ve věku 1-15 let a 70 pečovateli ze sirotčince Maygoma v Chrtúmu zasaženého těžkými boji do bezpečí mimo hlavní město. O evakuaci požádalo súdánské ministerstvo sociální péče. Od propuknutí bojů v Súdánu 15.dubna MVČK v spolupráci se Súdánským ČP dodává chirurgické potřeby

nemocnicím, evakuace raněných, identifikuje lidské ostatky a zajišťuje dostupnost pitné vody.

- **1. 6. 2023-Sýrie:** Nezávadná pitná voda je zásadní podmínkou zdraví. Pro vodárenskou společnost v Idlibu položil Syrský ČP za podpory MVČK 6,5 km vodovodního potrubí a opravil její vodovodní síť poškozenou letošním zemětřesením.

- **27. 5. 2023-Myanmar:** Postiženým cyklonem Mocha, který před týdnem zasáhl Myanmar, pomáhá Myanmarský ČK. Cyklon zdevastoval pobřežní oblasti a statisíce lidí zanechal bez střechy nad hlavou. Zhoršila se tak již stávající špatná humanitární situace plynoucí z let ozbrojeného konfliktu, přesunu obyvatelstva, covidu-19 a ekonomické nestability. MF ČK&ČP podpoří pomoc Myanmarského ČK - na poskytnutí okamžité pomoci a časně obnovy 70 mil. Kč.
- **24. 5. 2023-Španělsko:** Dnešní noc byla tragická pro mnoho lidí ve východním Španělsku, které zasáhly velmi silné deště a bleskové povodně. Týmy Španělského ČK poskytují podporu zasahujícím záchranným i poskytují pomoc postiženému obyvatelstvu.

- **23. 5. 2023-Nigérie:** Lidé, které válka vyhnala z domovů, se při návratu setkávají s řadou problémů, krom zničených domů je to i absence bezpečné pitné vody. Spolu s Nigerijským ČK zde MVČK buduje zdroje kvalitní pitné vody. Např. v Bamě zbudoval studnu a vodojemy, které poskytnou vodu cca 20 tisícům obyvatel.

*Připravil: Doc. Dr. Marek Jukl,
prezident ČČK*

3. června zemřel Ludvík Šanda

3. června 2023 v Praze zemřel Ludvík Šanda, narozen 15. prosince 1943. Patřil mezi nejvýznamnější osobnosti Českého Červeného kříže (ČČK). Během svého dlouholetého působení v organizaci se zasloužil o mnoho úspěchů a rozvoj jejího humanitárního poslání. Byl vášnivým instruktorem, jehož znalosti a dovednosti pomáhaly školit novou generaci dobrovolníků a zdravotnických profesionálů. Byl členem Výkonného výboru ČČK, aktivně se jako rozhodčí a organizátor zúčastnil mnoha soutěží v první pomoci. Byl uznávaným členem Lektorského sboru. Jeho výrazným odkazem je spoluzakladatelství Mládeže ČČK, což byla jeho snaha vést mladé lidi k pochopení a zaujetí hodnot humanismu a pomáhání. Jméno Ludvíka Šandy je zaneseno v knize cti ČČK.

Své znalosti změřili mladí zdravotníci Olomouckého a Moravskoslezského kraje

V sobotu 17. června 2023 se do Pevnosti poznání UP v Olomouci sjeli mladí zdravotníci z Olomouckého a Moravskoslezského kraje – vítězové okresních kol Soutěže mladých zdravotníků, kterou ČČK pořádá pro zájmové kroužky mladých zdravotníků. Čekalo na ně ošetřování namaskovaných zranění vycházejících z běžných životních situací - od popálenin, zlomenin, tržných ran až po například bezvědomí. Jde o situace, s nimiž by si každý člověk měl umět poradit dřív, než přijede

záchranka - bez včasné laické předlékařské pomoci totiž může být již pozdě...

Základnou soutěže byla Pevnost poznání UP, jejíž expozice si soutěžící mohli prohlédnout, samotná zranění byla pak rozeseta po Botanické zahradě, Rozáriu a Bezručových sadech. Vítězi se stalo družstvo ZŠ Hradec nad Moravicí (I. stupeň) a ZŠ Slavkov u Opavy (II. stupeň), postoupili do Republikového kola soutěže mladých zdravotníků, které proběhlo týden poté v Opavě.

Nad krajskou soutěží převzali záštitu rektor Univerzity Palackého v Olomouci připomínající si letos již 450. výročí založení prof. Martin Procházka a hejtmán Olomouckého kraje Ing. Josef Suchánek, jehož náměstek pro zdravotnictví Mgr. Dalibor Horák si celou soutěžní trasou prošel.

Závěrečného vyhlášení výsledků se zúčastnil MUDr. Lumír Kantor, senátor Parlamentu ČR. Děkujeme všem vedoucím kroužků mladých zdravotníků, kteří vedou děti k dovednostem první pomoci.

*Děkujeme i všem rozhodčím a figurantům.
Úřad OS ČČK Olomouc*

6. června 2023 ve věku 83 let zemřel MUDr. Pavel Lebeda

Svou odbornost dal MUDr. Lebeda k dispozici Červenému kříži - přednášel první pomoc, byl autorem několika publikací vydaných ČČK a působil také jako předseda Pracovní skupiny VR ČČK pro výuku a vzdělávání. Byl také členem VR ČČK a v letech 2003-2005 zastával funkci předsedy České komory ČČK a viceprezidenta ČČK. Mnoho právě odvedl i ve „svém“ Oblastním spolku ČČK Kolín. Zнали jsme jej jako slušného a obětavého člověka.

Klášteří Hradisko - předali jsme Zlaté kříže dárčům krve na 80 odběrů

Osmdesát čestných darů krve nebo jejich složek dovršily v Olomouckém kraji loni dvě stovky dárců - 173 mužů a 37 žen. V Olomouci z nich darovalo krev 109, v Přerově 25, v Hranicích 4, Šumperku 53 a v Prostějově 16 dárců. Za tento humánní čin jim náleží Zlatý kříž ČČK, který pro ně byl připraven ve středu 14. června 2023 ve Slavnostním sále Klášteřího hradiska - Vojenské nemocnice Olomouc. Slavnostní akt uspořádal OS ČČK Olomouc spolu s Olomouckým krajem. Mezi hosty, kteří dárčům přišli po-

děkovat byl hejtmán Olomouckého kraje Ing. Josef Suchánek s náměstkem Mgr. Daliborem Horákem. Nechyběli ani zá-

stupci transfúzních stanic Olomouckého kraje, za které promluvil MUDr. Jan Smital. Český červený kříž zastupovali předseda OS ČČK Olomouc Doc. Dr. Marek Jukl a ředitelka Úřadu OS ČČK Olomouc MUDr. Petra Vladyková.

Za podporu dárcovství krve udělil ČČK v roce 2021 Vojenské nemocnici Pamětní plaketu u příležitosti 60. výročí zahájení celosvětové kampaně za bezpříspěvkové dárcovství krve, která kvůli covidu nebyla předána dříve.

Úřad OS ČČK Olomouc

Dětský letní tábor na Mozolově

První týden v červenci opět patřil letnímu dětskému táboru na Mozolově, který realizovala MS ČČK Sepekov pod záštitou OS ČČK Písek. Děti opět zažily mnoho legrace, zábavných a poučných her a samozřejmě nechyběla ani zážitková výuka první pomoci, soutěže, plavání, přespávání v lese, ukázky IZS, vojenské techniky, výcvik pejsků a v letošní se děti seznámily i s dravci.

Děkujeme všem vedoucím, kteří naše tábory realizují s profesionálním přístupem a s nadšením bez nároku na honorář! Bez nich by tábory nebylo možné uskutečnit.

Mgr. Petra Vítková, OS ČČK Písek

Čtyřicetkrát darovali krev, získali zlatou medaili

Český červený kříž v Jablonci nad Nisou oceňoval další dobrovolné dárce krve z regionu. Sešli se jako obvykle v obřadní síni jablonecké radnice, aby převzali zlaté medaile Dr. Janského za 40 bezpříspěvkových odběrů. Ocenění převzali spolu s květinou a drobnými dárky od náměstkyně primátora Jany Hamplové, předsedkyně Výkonné rady

OS ČČK Lenky Klimentové, zasloužilého dárce Jiřího Endlera a Davida Urbánka ze Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. „Po dlouhé pauze, kdy jsme kvůli koronavirovým omezením nemohli pořádat slavnostní předávání průběžně, jsme se s městem domluvili, že oceníme všechny zbývající během jara,“ vysvětlila ředitelka ČČK Ludmila Fidlerová s tím, že

pro držitele bronzového ocenění za deset odběrů na začátku roku v kině Radnice promítali českou komedii. „Dárci tuto novinku přijali s radostí a nevyklučují, že by se z toho po dohodě s magistrátem mohla stát tradice,“ míní zástupkyně České-
ho červeného kříže.

Ludmila Fidlerová

Ředitelka OS ČČK Jablonec nad Nisou

Kurz první pomoci před prázdninami: Prevence dětských úrazů zážitkovou formou

OS ČČK Karlovy Vary před prázdninami zorganizoval další z kurzů první pomoci. Na něm se téměř desítkou rodičů učila zachraňovat životy – a určitě se přitom nenudila. Účastníci prošli teorií i nácvikem praxe, který byl podaný zážitkovou formou. Při nácviku se použila metoda maskování, která umožňuje velmi realistickou simulaci jednotlivých

poranění. Po napodobení odpovídajících podmínek následovalo samotné sehrání simulace a nakonec rozbor a zhodnocení simulace. Lektor hodnotil postup účastníků – jakým způsobem ošetřovali, zda nezapomněli zavolat záchrannou službu a další věci, o kterých poté mohli všichni společně diskutovat.

Opět se potvrdilo, že teorie je nezbytným základem pro praxi a nelze se bez ní obejít. Žádný z účastníků si jistě nepřeje, aby nově získané znalosti musel uplatnit v reálné situaci. V případě nutnosti však mohou tyto znalosti skutečně zachránit život.

Věra Sládková, DiS.,

ředitelka Ú OS ČČK K. Vary

Putování po světě: Červený kříž Duchcov hostil dvě inspirativní přednášky o Azorech, Portugalsku a Izraeli

V úterý 13.června uspořádal Červený kříž Duchcov dvojici cestovatelských přednášek, které zaujaly mnoho přítomných. První hovořící, Květa Drdová, přenesla

posluchače na Azorské ostrovy a do Portugalska. Dušan Petráš zaměřil svou přednášku na Izrael, o kterém hovořil s vášní a znalostmi. Oba přednášející doprovázelo promítání fotografií, které utvářelo autentickou atmosféru jejich vyprávění.

Odpoledne pokračovalo v příjemné a přátelské atmosféře. Více než dvacet posluchačů si vychutnalo kávu a výborné koláčky od Jany Richtrové z Pekařství Duchcov. Posluchači se mohou těšit i na další přednášky o fascinujících destinacích naší planety.

Marie Polívková ČČK Duchcov

Noví sanitáři zamíří do zdravotnických zařízení

První pololetí 2023 se věnovali právě na své zdravotnické povolání. 27. června složilo 14 účastníků úspěšně závěrečné zkoušky a získali osvědčení opravňující k výkonu zdravotnického povolání. Jsou to absolventi vzdělávacího programu sanitář, který podle akreditace Ministerstva zdravotnictví pořádá OS ČČK Olomouc již tři desítky let. Naše zdravotnictví tak získalo už kolem tisícovky nových zdravotnických pracovníků, kteří jsou nemocnicemi velmi žádáni.

Kurz zahrnuje 100 hodin teorie - základy organizace a řízení zdravotnictví, anatomie, fyziologie, mikrobiologie a hygieny, ošetřovatelství, první pomoci, psychologie či etiky - a 80 hodin praxe na různých odděleních zdravotnických zařízení. Další kurz olomoučtí zahajují v září.

Úřad OS ČČK Olomouc

Horská služba je na letní sezónu připravena v plné síle

K téměř třem tisícům zásahů jen v letní sezóně vyrazili v minulém roce členové Horské služby ČR. Spektrum jejich zásahů bylo široké. Od zlámaných nehtů manekýnek přes resuscitace, těžké alergické reakce, závažná poranění páteře, nebo dlouhých kostí, až po asistenci při porodech na odlehlých horských samotách.

Součástí práce 120 profesionálů ze celou ČR a zhruba 350 dobrovolných členů jsou také transporty záchranářů ZZS do míst nedostupných pro jejich techniku

i činnosti leteckých záchranářů HS jako součást posádky HEMS vrtulníků LZS v jednotlivých krajích.

Už dva roky také záchranáři nově evidují ve svých statistikách úrazy na elektrokolech. V této kolonce počet zásahů meziročně vzrostl zhruba o třetinu. Lidé často na elektrokole sedí na horách poprvé. Technika jízdy je ale na něm trochu jiná a stroj je také o poznání těžší a hůře se proto ovládá.

Horští záchranáři se letos proto více soustředí na zdravotní stránku zásahu, a tak výuku zdravotní péče posílili například ve cvičeních a kurzech.

Prázdniny mladých zdravotníků opět jinak

Díky partnerství s MAS Šumavsko, z. s. a podpoře ESF prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání

a státního rozpočtu ČR, dále díky podpoře Jihočeského kraje a Nadace ČEZ zahájili mladí zdravotníci Českého červeného kříže letní prázdniny maličko jinak než jindy.

Rozhodně nechyběla první pomoc, maskovaná poranění a modelové situace, které doplnily i exkurze na stanici Zdravotnické záchranné služby a Horské služby.

Po stopách složek IZS vedla rovněž další exkurze, kdy jsme zavítali k JSDH Vlachovo Březí. Děkujeme za spolupráci,

fotky, precizní přípravu a perfektní přístup k dětem! Velmi netradiční den jsme díky Josefu Hruškovi strávili v prostorách Královovy vily. Zažili jsme den věnovaný historii šamanství, zabubnovali jsme si pro setkání s osobním zvířetem, zkoušeli pracovat s vykuřovadly a vyráběli talismany. Za propůjčením prostor velmi děkujeme spolku Živá vila!

A nebyly by to prázdniny bez výletů, takže jsme si vyšlápli na Stezku v korunách stromů, vyběhali se v Království lesa, odpočinuli si u vody.

Zuzana Pelikánová

V Bukovanech se léčí i děti z dětských domovů

S prvními krásnými červnovými dny přijely do Bukovanské Dětské léčebny první děti na léčebné pobyty.

Konečně! Slova Boženy Němcové v "Babičce": „To jsem se na vás, děti, natěšila.“ Opravdu jsme se na jejich příjezd moc těšili. Radost nám udělal také příjezd dětí z dětských domovů, nemocných dětí s doprovodem - s maminkami, tatínky i babičkami. Šlo o dětské domovy, s nimiž dlouho spolupracujeme, ale i domovy, které přivezly své děti na základě doporučení pediatrů poprvé.

Personál léčebny má s pobyty dětí z dětských domovů velké zkušenosti. Co to chce? Trpělivost. Toleranci. Dobrá slova. A pochopení, bez kterého to nejde. Je to zkušenost ověřena praxí. Tyto děti velmi rychle poznají opravdovost. Nejprve pozorují. Sledují detaily. Z počátku méně mluví. Potom důvěru dají či nikoliv. Ony totiž jsou ve specifickém postavení. Dospělí kolem nich musí projevit hlubokou empatii. Myslím, že toto u nás v Bukovanech umíme! Jen si představte, jaká jsou to radostná setkání s dětmi, které do léčebny přijíždějí po druhé, po čtvrté či po sedmé...

Přirozeně, děti v dětských domovech mají podstatně jiný denní režim. Například: volné vycházky, pozdější dobu spánku a volnější pravidla chování. My máme svá pravidla, stanovená zdravotními pojišťovnami a vnitřními předpisy. Prioritní jsou zdravotní potřeby dětí, obsah zdravotnických údajů navrhuje dětských lékařů a rozhodnutí našich ošetřujících lékařů přímo v léčebně.

Cílem je rovněž vytvořit podmínky pro hledání psychické pohody, bezpečí a načerpání dobrých životních rad. Proto mluvíme o vzdělání a práci. Věřte, lze to udělat neuvěřitelnými způsoby. Nekonformně. Prakticky. Konkrétně.

Co nás, kteří jsme s dětmi z dětských domovů v přímém osobním kontaktu, provází? Lítost. Je nám líto, že jsou rodiče schopní zbavit se svých dětí. Nejen to. Ale dokonce je týrat způsoby o nichž nelze psát a popisovat je.

Možná vám to přijde vtipné či nepatřičné, ale starat se o tyto děti pár týdnů je „V.I.P. práce“. Těžká a vyčerpávající. Teď vážně. Naše práce má velký smysl a díky za tu možnost.

Čeká nás v léčebně mnoho práce. Přijdou podzimní měsíce a my děláme osvědčené kroky k tomu, aby cestu k nám našly další děti, kteří potřebují následnou péči.

Snad si význam našeho snažení uvědomují všichni, který řídí zdravotnictví a rozhodují o včasném léčení dětí. Dříve, než dospějí a jejich choroby vážně poznamenají jejich životy.

Snad je mírný optimismus na místě. Prázdninový pozdrav z Bukovanské léčebny posílají holky a kluci...A pěknou dovolenou členům spolků Českého červeného kříže a jeho přátelům a příznivcům...

Gábor Mészáros, RSDr.